

Beslutningsdokument

Børne- og Undervisningsudvalget

Mødet den 01.04.2025

Åben

Punkt 13.

Godkendelse af finansiering af merforbruget på specialområdet for skole - 1. behandling

2025-009385

Børn og Unge indstiller, at Børne- og Undervisningsudvalget godkender at sende forslag om finansiering af det forventede merforbrug på specialområdet for skole i høring, herunder

- at finansieringsforslaget forudsætter 60 håndholdte indsatser til elever, som har brug for en håndholdt, fleksibel og individuel indsats
- at merudgiften og det ændrede serviceniveau på specialområdet for skole for budgetperioden 2025-2028 sker ved de 1) -11) beskrevne forslag i sagsfremstillingen

Beslutning:

Godkendt.

Lasse P. N. Olsen kan ikke godkende indstillingen, idet det vil forringe tilbuddenes kvalitet at spare ca. 43.400 kr. om året i tildeling pr. elev i specialundervisningstilbud, og idet normeringerne i skoler og i nogle fritidstilbud forringes kraftigt, særligt i 10. klasse. Specialundervisningsområdet er efter Enhedslistens opfattelse underfinansieret af skiftende budgetforligskredse, og spareforslagene er udtryk for dette.

Søren Kusk var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Baggrund

Den 18. marts 2025 godkendte Børne- og Undervisningsudvalget processen for finansiering af det forventede merforbrug på specialområdet for skoler.

I sagen til Børne- og Undervisningsudvalget den 7. januar 2025 fremgår det, at omlægningen af specialområdet på skoleområdet sker ved:

"At økonomien til kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud på skoleområdet holdes inden for den samlede budgetramme til specialundervisning;..., og økonomimodellen indføres over to skoleår, hvor 2025/26 finansieres af overførsler fra 2024, mens der senere skal træffes beslutning om finansiering fra 2026/27.

Det endelige antal pladser i henholdsvis kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud fastlægges i marts 2025. Hvis det nødvendige antal af pladser overstiger, hvad budgettet giver mulighed for, skal Børne- og Undervisningsudvalget i marts 2025 tage stilling til, hvordan dette håndteres.

Den økonomiske udfordring på skoleområdet

Der kan konstateres en stigning i elevtallet for både kommunedækkende specialtilbud (specialskolerne Egebakken og Humlebakkeskolen (tidligere Kollegievejens skole), specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelser på Filstedvejens skole og Vester Mariendal skolen og VOLIS-tilbuddene på Gl. Lindholm skole, Svenstrup skole og Vodskov skole, og de kommende Fokusklasser. Stigningen udfordrer økonomien til specialtilbud, og dermed de budgetmæssige muligheder. Der er overordnet 4 økonomiske udfordringer:

- Finansiering af stigende elevtal i kommunedækkende specialtilbud
- Finansiering af stigende elevtal i kommende Fokusklasser
- Finansiering af opgørelse af vippemodellen for 2024/25, afslutning af prøvehandling med Fokusklasser samt merforbrug på særlige undervisningstilbud (Stationen, Exzentriq, VUK (Voksenskolen for Undervisning og Kommunikation)
- Finansiering af opmærksomhedspunkter og lokale forhold i forbindelse med indfasningsmodel

Januar-visitationen til specialområdet er afsluttet, og der er samtidig estimeret et forventet elevtal som følge af den kommende maj-visitation.

Den økonomiske udfordring på skoleområdet udgør som følge af dette i perioden 2025-2028 i mio. kr.:

2025	2026	2027	2028
14,4	31,6	26,9	24,9

Med de beskrevne forslag er den økonomiske udfordring overvejende håndteret inden for den samlede ramme til specialundervisning, som Børne- og Undervisningsudvalget besluttede med Stærke Fællesskaber den 7. januar 2025.

I 2026 er der med forslaget inden for specialområdet omprioriteret 23,4 mio. kr., herunder en flytning af ressourcer fra kommunedækkende til områdedækkende specialtilbud, mens der er tilført det samlede specialområde 1,9 mio. kr. fra andre områder. Herudover udestår finansiering på 6,3 mio. kr. i 2026 som afventer, at der er klarhed over de forventede ressourcer afsat til finansiering af de nye indsatser i folkeskolens kvalitetsprogram.

Håndholdt indsats

Det forudsættes som en del af finansieringen, at der afsættes ressourcer til håndholdte indsatser og at 60 elever tager imod tilbuddet. De håndholdte indsatser er indregnet i finansieringsforudsætningen for sagen. Håndholdt indsats tilbydes som alternativ til specialtilbuddet. Indsatsen er bl.a. målrettet elever med intet eller lavt fremmøde, hvor det vurderes, at de vil kunne profitere mere af en fleksibel og individuelt tilrettelagt indsats.

Der er typisk tale om elever, der har haft et langvarigt skolefravær, er sygemeldte eller har været i reduceret skema i en stor del af undervisningstiden.

Der er tale om en model, hvor der afsættes ressourcer til en håndholdt, fleksibel individuel indsats. En håndholdt indsats kan eksempelvis være:

- Alternative undervisningsforløb organiseret enten centralt eller områdevis; eksempelvis undervisning kombineret med praktik (junormesterlære)
- Indsats via allerede eksisterende alternative indsatser i Børn og Unge; eksempelvis Stationen, VUK og Hospitalsundervisningen.
- Udkørende, fleksibel og individuelt tilrettelagt syge-/hjemmeundervisning; herunder med mulighed for onlineundervisning

Der er tale om håndholdte indsatser, hvor ressourcetrækket samlet set er lavere end i nuværende specialtilbud. Dette begrundes med, at der er tale om elever, der på nuværende tidspunkt har lavt fremmøde. De afsatte ressourcer kan således anvendes mere målrettet og tilpasset den enkelte elev.

Der foreslås afsat i alt 7,2 mio. kr. i skoleåret 2025/26 og frem til håndholdte indsatser. Forslaget indebærer, at de 60 elever ikke længere går i specialtilbud. Besparselsen på de 60 elever udgør 6,7 mio. kr. i 2025 og 16 mio. kr. i 2026 og frem.

Som en konsekvens af modellen og efter dialog og aftale med forældrene udskrives eleverne fra deres nuværende specialtilbud, hvilket betyder, at skolernes bevillinger skal justeres afhængigt af, hvor mange elever der overgår til håndholdte indsatser.

Kommunedækkende specialtilbud

Nedenstående tabel viser de forventede elevtal i kommunedækkende specialtilbud fra august 2025:

Kommunedækkende specialtilbud (august 2025)						
	Godkendt ramme i Børne- og Undervisningsudvalget 19.03.24	Aktuelt elevtal	Estimat maj-visitationen	Fratrukket estimat håndholdt indsats	Forventet til-/fraflytning frem imod august 2025	Samlet
I alt – Skole	510	533	9	20	3	525
I alt - DUS	234	252	3	5	0	250

Som det fremgår af tabellen, forventes i alt 525 elever i skoledelen i de kommunedækkende specialtilbud. Det er en stigning på i alt 15 elever set i forhold til den budgetmæssige godkendte ramme på 510 elever. Specialklasserne for elever med vidtgående funktionsnedsættelser (Filstedvejens skole og Vester Mariendal skole) og VOLIS er stort set uændrede, mens der konstateres en stigning på de to specialskoler (Egebakken og Humlebakkeskolen). På DUS-delen forventes i alt 250 elever. Det er en stigning på 16 i forhold til den budgetmæssigt godkendte ramme på 234.

Der er i elevtallet på 525 forudsat, at 20 elever i stedet for specialtilbuddet tager imod tilbuddet om en håndholdt indsats.

Stigningen i børnetal på kommunedækkende specialtilbud giver en merudgift på 4,9 mio. kr. i 2025 og 12 mio. kr. fremadrettet.

I vedlagte bilag 1 er der et overblik over den økonomiske udfordring i alt, herunder på det kommunedækkende område.

Elevtallene er baseret på aktuelle elever (pr. marts 2025). Derudover er der tillagt et estimat på maj-visitationen og den forventede til-/fraflytning frem imod august 2025 samt fratrukket 20 elever, som forventes at komme i håndholdt indsats. Elevtallet lægges dermed fast på 525 i skole og 250 i DUS – der tillægges såle-

des ikke flere pladser, hvis tallet i august viser sig at være højere end 525 i skole og 250 i DUS og der tillægges ikke flere pladser i løbet af skoleåret.

Områdedækkende specialtilbud

Nedenstående tabel viser de forventede elevtal i de kommende Fokusklasser fra august 2025:

Kommende Fokusklasser (august 2025)						
	Godkendt ramme i Børne- og Undervisningsudvalget 07.01.25	Aktuelt elevtal	Estimat maj-visitationen	Fratrukket estimat håndholdt indsats	Forventet til-/fraflytning frem imod august 2025	Samlet
I alt – Skole	839	870	44	40	6	880
I alt - DUS	315	342	18	16	2	346

Der forventes i alt 880 elever i områdedækkende specialtilbud; de kommende Fokusklasser. Det er en stigning på 61 elever i forhold til den budgetmæssigt godkendte ramme på 839 elever. På DUS-delen forventes i alt 346 elever. Det er en stigning på 31 i forhold til den budgetmæssigt godkendte ramme på 315.

Der er i elevtallet på 880 forudsat, at 40 elever i stedet for Fokusklassen tager imod tilbuddet om en håndholdt indsats.

Stigningen i børnetal i områdedækkende specialtilbud giver en merudgift på 4,9 mio. kr. i 2025, 11,5 mio. kr. i 2026 stigende til 11,9 mio. kr. i 2028.

I vedlagte bilag 1 er der overblik over den økonomiske udfordring i alt, herunder på de områdedækkende specialtilbud.

Elevtallene er baseret på aktuelle elever (pr. marts 2025). Derudover er der tillagt et estimat på maj-visitationen og den forventede til-/fraflytning frem imod august 2025 samt fratrasket 40 elever, som forventes at komme i håndholdt indsats. Elevtallet lægges dermed fast på 880 i skoledelen og 346 i DUS-delen. Der tillægges således ikke området og Fokusklasserne flere pladser, hvis tallet i august viser sig at være højere.

Afslutning af nuværende model for områdedækkende specialtilbud

Der er en forventning om en merudgift på 3,1 mio. kr. i 2025 og 4,4 mio. kr. i 2026 kr. på vippemodellen for skoleåret 2024/25, som følge af stigningen i børnetallet. I vedlagte bilag 1 er der overblik over den økonomiske udfordring i alt, herunder afslutning af nuværende model for områdedækkende specialtilbud.

I forbindelse med prøvehandlingen med Fokusklasser besluttede Børne- og Undervisningsudvalget, at eleverne skulle have tildeling svarende til det, de ville have fået, hvis de var visiteret til et diagnosespecifikt tilbud (fx K-klasse). Merudgiften hertil udgør ca. 0,4 mio. kr., som skal afregnes i forbindelse med opgørelsen af vippemodellen. Der er tale om en engangsudgift.

Herudover henstod der i forbindelse med Børne- og Undervisningsudvalget beslutning fra 7. januar 2025 en finansiering på 3,9 mio. kr. til indfasning af den nye model for specialtilbud i skoleåret 2026/27. Det fremgår af sagen, at der skal træffes beslutning om, hvordan dette håndteres, f.eks. i forbindelse med budget 2026.

Endelig er der et forventet merforbrug til finansiering af alternative specialtilbud i 2025 og 2026 på henholdsvis 0,8 mio. kr. og 1,2 mio. kr.

Opmærksomhedspunkter og lokale forhold i forbindelse med indfasningsmodel

I forbindelse med implementering af økonomimodellen for Stærke Fællesskaber, som blev godkendt i Børne- og Undervisningsudvalget den 7. januar 2025, er der er tre skoler (Kærbyskolen, Nr. Uttrup skole og Stolpe-dalskolen), hvor der foreslås mindre justeringer.

Det gælder Nr. Uttrup skole, som har været en del af prøvehandlingen og hvor alle elever derfor overgår til fokusklassetildeling fra august 2025. Der er et fritidscenter i området (FC Gl. Kongevej), hvilket betyder, at skolen tildeles faktor 0,3 til DUS. Skolen påvirkes i nogen grad, fordi der ikke er en indfasning og fordi skolen har tradition for at have mange børn i deres DUS-tilbud. Skolen foreslås kompenseret med 10 ekstra DUS-pladser i 2025/26 og 6 pladser i 2026/27.

Beslutningen indebar desuden, at skoler placeret i områder med et fritidscenter får en lavere faktor end skoler placeret i områder uden fritidscenter. To skoler, Kærby skolen og Stolpedalskolen, er placeret i område med fritidscenter, men skolerne har ikke et fritidscenter i umiddelbar nærhed til skolen. Begge skoler skal derfor oprette en DUS2. De to skoler bør derfor rettelig have den høje faktor. Udfordringen er primært gældende fra skoleåret 2027/28 og frem, men vil øges i takt med, at indfasningsmodellen udløber. De to skoler kompenseres fra 2027/28 med differencen svarende til forskellen mellem faktor 0,3 og 0,5.

Det foreslås, at der afsættes 0,3 mio. kr. i 2025, 0,9 mio. kr. i 2026 og 1 mio. kr. fra 2027 og frem.

I vedlagte bilag 1 er der et overblik over den økonomiske udfordring i alt, herunder opmærksomhedspunkter i forbindelse med overgang til ny økonomimodel.

Forslag til finansiering af merforbruget på specialområdet

Nedenfor er der oplyst en række forslag fra 1 – 11 til finansiering af det forventede merforbrug på skoleområdet. Der er en kort beskrivelse af hver enkel mulighed samt en opstilling af de faglige og økonomiske konsekvenser.

Figur 1: Samlet overblik for finansiering af det forventede merforbrug

Finansieringsforslag	2025	2026	2027	2028
Kommunedækkende specialtilbud				
1) 10 % takstreduktion bh.kl.-9. kl. - specialskoler skole og DUS	-3,5	-8,4	-8,4	-8,4
2) Tilpasning 10. klasse til STU-takst - alle kommunedækkende – skoledel	-2,9	-6,9	-6,9	-6,9
3) 10 % takstreduktion bh.kl.-9. klasse i VOLIS	-1,0	-2,5	-2,5	-2,5
4) Tilpasning af driftstakster til hhv. 3 og 4 gange almentakst	-0,4	-0,9	-0,9	-0,9
Områdedækkende specialtilbud				
5) Excentrix - nyvisiterede finansieres af områder	-0,3	-1,4	-1,8	-1,8
5) VUK Sårbare unge - nyvisiterede finansieres af områder	-0,3	-0,9	-1,2	-1,2
5) Stationen - nyvisiterede finansieres af områder	-0,6	-2,4	-3,0	-3,0
Øvrige				
6) Bortfald af PPR-understøttelse af co-teaching indsats	-0,5	-1,3	-1,3	-1,3
7) Merindtægt udenbys/anbragte i maj-visitationen	-0,3	-0,6	-0,6	-0,6
8) Rest pulje - Stærke Fællesskaber	-1,0			1,7
9) Puljeindsatser - skoleområdet	-1,3			
10) Statslige midler til elever med udfordringer i dansk og matematik - indsats omfattet af ressource til forebyggelse og trivsel	-2,3			

11) Udestående finansiering – afventer budgetproces 2026 og klarhed over forventede statslige midler til folkeskolens kvalitetsprogram		-6,3	-0,3	
Finansieringsmuligheder i alt	-14,4	-31,6	-26,9	-24,9
Finansieringsbehov i alt	14,4	31,6	26,9	24,9

Kommunedækkende specialtilbud

1) 10% takstreduktion til elever på specialskoler i bh.kl.-9. klasse

Baggrund

Specialskolerne (Egebakken og Humlebakkeskolen) tildeles 422.600 kr. pr. elev til skoledelen og 132.000 kr. pr. elev til DUS-delen.

Fra skolestart 2025/26 forventes 223 elever i bh.kl-9. klasse på specialskolerne; heraf går 120 elever i DUS.

Der foreslås en generel takstreduktion på skole og DUS på 10%. Forslaget vil i skoledelen betyde, at hvor der med nuværende bevilling er 1,6-1,8 elever pr. pædagogiske medarbejder, vil der med forslaget være 1,8-2,0 pædagogiske medarbejdere. I DUS-delen er der med nuværende bevilling 4,1-4,5 børn pr. medarbejder. Med forslaget vil der være 4,5-5,0 børn pr. medarbejder

Nedenstående tabel viser nuværende tildeling og kommende tildeling:

	Nuværende tildeling pr. elev til bh.kl. til 9. klasse	Antal børn pr. pædagogisk medarbejder*	Forslag til kommende tildeling pr. elev	Antal børn pr. pædagogisk medarbejder*
Specialskoler	Skole: 422.600 kr. DUS: 132.000 kr.	Skole: 1,6-1,8 DUS: 4,1-4,5	Skole: 379.200 kr. DUS: 118.100 kr.	Skole: 1,8-2,0 DUS: 4,5-5,0

*Beregnet ud fra hhv. tildelingen til pædagogisk personale i skoleåret 24/25 samt forslag til ny tildeling – intervallet indikerer udviklingen i elevtallet fra starten af skoleåret til nu.

Faglige og økonomiske konsekvenser

Forslaget vil betyde, at der i højere grad skal arbejdes med en organisering af undervisningen og DUS-aktiviteter, hvor færre elever i skoledelen kan modtage 1:1 undervisning og hvor aktiviteter i DUS retter sig mod små børnefællesskaber. Forskning peger på, at det er den strategiske anvendelse af ressourcerne, der gør forskellen. Effektive tiltag inkluderer styrkelse af ledelsens fokus på udvikling af høj kvalitetspædagogik og etablering af et stærkt teamsamarbejde, der sikrer en fælles forståelse og målrettet indsats omkring elevernes behov.

Det betyder, at der med afsæt i målgruppebeskrivelsen (besluttet i Børne- og Undervisningsudvalget 7. januar 2025), mindsettet for Stærke Fællesskaber og Børne- og Ungepolitikken, skal skabes rammer, hvor eleverne som udgangspunkt altid indgår i et fællesskab og hvor der differentieres ud fra elevernes behov og fremmøde.

Desuden bemærkes det, at timetallet i indskolingen i forbindelse med folkeskolens kvalitetsprogram falder fra 1.110 undervisningstimer i 2024/25 til 1.030 undervisningstimer i 2025/26. Endelig bemærkes det, at det er indenfor den enkelte skole og dennes bestyrelse at prioritere tiden til ledelse og administration.

2) 10. klasse – STU grundtakst til elever i 10. klasse i kommunedækkende specialtilbud

Baggrund

Elever i 10. klasse i kommunedækkende specialtilbud får i dag samme tildeling som elever på de øvrige klassetrin. Eleverne har mulighed for at vælge DUS-tilbud på specialskolerne og i specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelse. VOLIS derimod er et helhedstilbud, hvor der både indgår skole og DUS-tilbud.

Det foreslås at reducere tildelingen til elever i 10. klasse, således at den svarer til STU grundtakst 1. Forslaget vil betyde følgende for de tre tilbud:

- **Specialskoler:** hvor der med nuværende bevilling er 1,6-1,8 elever pr. pædagogisk medarbejder, vil der med forslaget være 3,3-3,6 elever pr. pædagogisk medarbejder.
- **Specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelse:** hvor der med nuværende bevilling er 2,0-2,2 elever pr. pædagogisk medarbejder, vil der med forslaget være 3,3-3,6 elever pr. pædagogisk medarbejder.
- **VOLIS:** hvor der med nuværende bevilling er 1,8-2,0 elever pr. pædagogisk medarbejder, vil der med forslaget være 3,3-3,6 elever pr. pædagogisk medarbejder.

Der forventes 54 elever i 10. klasse i skoleåret 2025/26; heraf 30 elever på specialskolerne, 15 elever i specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelse og 9 elever i VOLIS.

10. klasse er ikke obligatorisk for eleverne, men størsteparten af eleverne i kommunedækkende specialtilbud fortsætter i 10. klasse. 10. klasse er overgangen til forløb efter grundskolen, hvor der undervisnings- og aktivitetsmæssigt skal ske noget andet for eleverne. I 10. klasse er der samtidig færre obligatoriske undervisningstimer end det er tilfældet på de øvrige klassetrin.

Derfor foreslås en takst for elever i 10. klasse, der svarer til STU grundtakst 1.

Faglige og økonomiske konsekvenser

Forslaget vil betyde, at tildelingen pr. elev til elever i 10. klasse i de kommunedækkende specialtilbud nedsættes til STU-grundtaksten. Forslaget vil betyde færre medarbejderressourcer til elever i 10. klasse.

Der vil være elever i de kommunedækkende specialtilbud, som vil have massivt støttebehov og vil kræve flere medarbejderressourcer end STU grundtaksten. Derfor vil forslaget kræve fleksibel holddeling og organisering, hvor nogle elever får højere tildeling end andre inden for rammen af tildelingen. Reduktionen pr. elev vil være størst på de to specialskoler.

Nedenstående tabel viser nuværende tildeling og kommende tildeling:

	Nuværende tildeling pr. elev til 10. klasse	Antal børn pr. pædagogisk medarbejder*	Forslag til ny tildeling til 10. klasse	Antal børn pr. pædagogisk medarbejder*
Specialskoler	Skole: 422.600 kr.	Skole: 1,6-1,8	Skole: 214.300 kr.	Skole: 3,3-3,6
Specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelse	Skole: 292.800 kr.	Skole: 2,0-2,2	Skole: 214.300 kr.	Skole: 3,3-3,6
VOLIS	Helhedstildeling: 342.600 kr.	Helhed: 1,8-2,0	Helhedstildeling: 214.300 kr.	Helhed: 3,3-3,6

*Beregnet ud fra hhv. tildelingen til pædagogisk personale i skoleåret 24/25 samt forslag til ny tildeling – intervallet indikerer udviklingen i elevtallet fra starten af skoleåret til nu.

Der er allerede udmeldt ressourcer til specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelser og VOLIS. Med forslaget reduceres disse bevillinger. Forslaget indebærer modregning for indtægtstab fra andre kommuner.

3) 10% takstreduktion til elever i VOLIS

Baggrund

VOLIS-tilbuddene (Gl. Lindholm skole, Svenstrup skole og Vodskov skole) er helhedstilbud, hvor der tildeles 342.600 kr. pr. elev.

Fra skolestart 2025/26 forventes ca. 85 elever i bh.kl.-9. klasse i VOLIS.

Der foreslås en generel takstreduktion på VOLIS på 10%. Forslaget vil betyde, at hvor der med nuværende bevilling er 1,8-2,0 elever pr. pædagogisk medarbejder, vil der med forslaget være 2,0-2,2 pædagogiske medarbejdere.

Nedenstående tabel viser nuværende tildeling og kommende tildeling:

	Nuværende tilde- ling pr. elev til bh.kl.-9. klasse*	Antal børn pr. pædagogisk medarbejder**	Forslag til ny til- deling pr. Elev til bh.kl.-9. klasse*	Antal børn pr. pædagogisk medarbejder**
VOLIS	Helhedstildeling: 342.600 kr.	Helhed: 1,8-2,0	Helhedstildeling: 306.700 kr.	Helhed: 2,0-2,2

*VOLIS-tilbuddene tildeles udover elevtildelingen i alt 6,2 mio. kr. til familiearbejde, der fordeles efter elevtal mellem de tre tilbud. Ressourcen udmeldes som pædagogtimer og vil dermed i praksis betyde et færre antal børn pr. pædagogisk medarbejder.

**Beregnet ud fra hhv. tildelingen til pædagogisk personale i skoleåret 24/25 samt forslag til ny tildeling – intervallet indikerer udviklingen i elevtallet fra starten af skoleåret til nu

Faglige og økonomiske konsekvenser

Forslaget vil betyde, at der i højere grad skal arbejdes med en organisering af helhedstilbuddet, hvor både undervisning og fritidsaktiviteter retter sig mod små børnefællesskaber. Forskning peger på, at det er den strategiske anvendelse af ressourcerne, der gør forskellen. Effektive tiltag inkluderer styrkelse af ledelsens fokus på udvikling af højkvalitets pædagogik og etablering af et stærkt teamsamarbejde, der sikrer en fælles forståelse og målrettet indsats omkring elevernes behov.

Det betyder, at der med afsæt i målgruppebeskrivelsen (besluttet i Børne- og Undervisningsudvalget 7. januar 2025), mindsettet for Stærke Fællesskaber og Børne- og Ungepolitikken, skal skabes rammer, hvor eleverne som udgangspunkt altid indgår i et fællesskab og hvor der differentieres ud fra elevernes behov og fremmøde.

Desuden bemærkes det, at timetallet i indskolingen i forbindelse med folkeskolens kvalitetsprogram falder fra 1.110 undervisningstimer i 2024/25 til 1.030 undervisningstimer i 2025/26.

Der er allerede udmeldt ressourcer til VOLIS. Med forslaget reduceres disse bevillinger. Forslaget indebærer modregning for indtægtstab fra andre kommuner.

4) Tilpasning af driftstakster

Baggrund

Det gives i dag en differentieret driftstakst pr. elev til henholdsvis specialskoler og specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelser og VOLIS.

De nuværende driftstildelinger er historisk betingede og der er ikke nødvendigvis sammenhæng mellem elevernes behov for hjælpemidler og driftstildelingen.

Derfor foreslås en model, der tager udgangspunkt i driftstaksten pr. elev på almenområdet og samtidig afspejler elevernes behov; herunder behovet for hjælpemidler.

Faglige og økonomiske konsekvenser

Der foreslås en model, hvor driftstildelingen er højest i specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelse, hvilket begrundes i, at denne elevgruppe har størst behov for hjælpemidler. Der foreslås en driftstildeling svarende til 4xalmen. Specialskoler og VOLIS tildeles 3xalmen.

Nedenstående tabel viser nuværende driftstildeling og forslaget til nye driftstildelinger

	Nuværende driftstildeling pr. elev	Forslag til ny driftstildeling
Almen	Skole: 3.380 kr.* DUS1: 862 kr.; DUS2: 558 kr.	Uændret
Fokusklasser (2 x almen)	Skole: 6.760 kr. DUS: 1.724	Uændret

Specialskoler (3xalmen)	Skole: 12.875 kr DUS: 3.500	Skole: 10.140 kr. DUS: 2.586 kr.
Specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelse (4xalmen)	Skole: 14.043 kr. DUS: 3.190 kr.	Skole: 13.520 kr. DUS: 3.448
VOLIS (3xalmen)	13.572 kr.	10.140 kr.

*Der gives derudover et grundbeløb til alment skolerne til drift på 210.000 kr.

Med forslaget reduceres driftstildelingen til specialskoler og VOLIS, mens specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelser bevares på ca. samme niveau. For specialskoler og VOLIS betyder forslaget, at der vil være færre ressourcer til fx indkøb af undervisningsmaterialer og hjælpemidler.

Der er allerede udmeldt ressourcer til specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelse og VOLIS. Med forslaget reduceres disse bevillinger. Forslaget indebærer modregning for indtægtstab fra andre kommuner.

Områdedækkende specialtilbud

5) Alternative undervisningstilbud på Exzentriq, VUK og Stationen

Baggrund

Der blev i forbindelse med fastlæggelsen af vippemodellen for 2024/25 afsat 6 mio. kr. til alternative undervisningstilbud målrettet bl.a. elever med lavt fremmøde. Ressourcen er fortrinsvist anvendt til undervisningsforløb på Stationen og i Exzentriq og VUK (Voksenskolen for Undervisning og Kommunikation).

Den afsatte ressource har betydet central finansiering af de elever, som er i et alternativt undervisningstilbud.

Det vil fremadrettet være områdevisitationen, der visiterer til de alternative undervisningstilbud. Der foreslås en model, hvor visitation og økonomi hænger sammen. Det vil altså fremadrettet være områderne, der betaler for elever i særlige ordninger. Den centrale ressource udfases i takt med, at eleverne stopper i tilbuddene.

Faglige og økonomiske konsekvenser

Forslaget indebærer, at områderne fremadrettet selv finansierer, hvis de ønsker at henvise en elev til et alternativt undervisningstilbud. Ressourcen kan enten finansieres af frigjorte midler fra pladser i områdets Fokusklasse eller af almenbudgettet.

Det bliver vanskeligere at sikre stabil drift af alternative undervisningstilbud, da elevgrundlaget er mere usikkert med en områdemodel.

Øvrig finansiering

6) PPR

Der foreslås en reduktion i PPR. Udmøntningen af reduktionen foreslås at være 2 stillinger, der knytter sig til co-teachingindsatsen. Dette vil betyde, at PPR ikke længere vil have medarbejdere, der kan understøtte skolerne i implementering og udvikling af indsatsen.

7) Merindtægt udenbys/anbragte elever i maj-visitationen

Udenbys/anbragte elever indgår i de ressourcer, der er udmeldt til skolerne i uge 9. Efter udmeldingen er der kommet yderligere tre udenbys/anbragte elever i maj-visitationen. De tre elever udløser en merindtægt på 0,3 mio. kr. i 2025 og 0,6 mio. kr. i 2026 og frem.

8) Pulje til Stærke Fællesskaber

Der er i forbindelse med Stærke Fællesskaber afsat ressourcer til implementering; heraf er der en rest på 1 mio. kr. i 2025, som endnu ikke er disponeret til en specifik indsats. Denne rest på 1 mio. kr. foreslås i 2025 anvendt til finansiering af merforbruget på pladser.

Da finanseringsbehovet er størst i 2025/26 vil der fra 2028 være disponible midler på 1,7 mio. kr, der foreslås tilbageført til puljen til Stærke Fællesskaber.

9) Puljeindsatser – skoleområdet

Der foreslås en reduktion i puljeindsatser på skoleområdet i 2025 på i alt 1,3 mio. kr. Konkret foreslås følgende reduktioner:

- 300.000 kr i vacancer – reduktion som følge af vakant skolechefstilling
- Pulje til bevægelse i skolen – reduktion på 125.000 kr. (i alt afsat 300.000 kr.) – reduktionen vil ramme aktiviteter og events med fokus på bevægelse.
- Pulje til SSP – reduktion på 125.000 kr. (i alt afsat 293.000 kr.). Reduktionen udmøntes ved at udsætte det årlige seminar for SSP og trivsel til 2026.
- Pulje til Lær for Livet – reduktion på 150.000 kr. (i alt afsat 1.133.000 kr.) – Reduktionen fremkommer ved, at der er 10 børn færre end forventet i indsatsen.
- Pulje til kompetenceudvikling – reduktion på 350.000 kr. målrettet pd. forløb for skoleledere. Hvis der er uafsluttede forløb kan de evt. finansieres af trepartsmidler (i alt afsat 4.000.000 kr.)
- Pulje til elever udvikler skoler – reduktion på 150.000 kr. (i alt afsat 450.000 kr.). Reduktionen vil ramme aktiviteter målrettet skolernes elevråd.
- Udviklingspuljen – reduktion på 50.000 kr. (i alt afsat 1.400.000 kr.). Reduktionen vil ramme kommende udviklingsprojekter på skolerne.
- Skolechefens driftsbudget – reduktion på 50.000 kr.

10) Statslige midler til elever med udfordringer i dansk og matematik

Der er i forbindelse med folkeskolens kvalitetsprogram afsat statslige midler til en styrket indsats for de mest udfordrede elever i dansk og matematik. Ressourcen er givet fra skoleåret 2024/25. Skolerne løser opgaven, som en del af de allerede udmeldte ressourcer til forebyggelse og trivsel.

11) Udestående finansiering

I ovenstående finansieringsforslag udestår finansiering på -6,3 mio. kr. i 2026 og -0,3 mio. kr. i 2027. Det foreslås, at finansieringen afventer, at der er klarhed over de forventede ressourcer afsat til finansiering af de nye indsatser i folkeskolens kvalitetsprogram.

Der forventet klarhed over de statslige midler i juni 2025.

FMU blev den 21. marts 2025 orienteret om de overordnede forslag til finansiering af specialområdet. Bemærkninger fra medarbejdersiden i FMU er vedlagt som bilag 2.

Økonomiske konsekvenser af de foreslåede finansieringsforslag

Med de beskrevne forslag er den økonomiske udfordring overvejende håndteret inden for den samlede ramme til specialundervisning, som Børne- og Undervisningsudvalget besluttede med Stærke Fællesskaber den 7. januar 2025.

I 2026 er der med forslaget inden for specialområdet omprioriteret 23,4 mio. kr., herunder en flytning af ressourcer fra kommunedækkende til områdedækkende specialtilbud, mens der er tilført det samlede specialområde 1,9 mio. kr. fra andre områder. Herudover udestår finansiering på 6,3 mio. kr. i 2026 som afventer, at der er klarhed over de forventede ressourcer afsat til finansiering af de nye indsatser i folkeskolens kvalitetsprogram.

Nogle af forslagene medfører afledte ændringer på andre områder, herunder øgede udgifter til befordring som følge af stigende antal børn i specialtilbud og lavere indtægter fra andre kommuner som følge af ændringer i ressourcetildelingen i nogle tilbud. Disse opmærksomheder er indregnet i de beskrevne forslag.

Personalemæssige konsekvenser

Som følge af tilførslen fra andre områder mv. medfører det samlede forslag en stigning i ressourcetildelingen til specialundervisning i 2025/2026 på ca. 5 lærerstillinger og ca. 2 pædagogstillinger, mens der er en nedgang svarende til ca. -3 stillinger som pædagogmedhjælper/pædagogisk assistent og en nedgang på -2 stillinger i PPR. Dertil kommer overgangen af finansiering af særlige specialtilbud til områderne, som kan medføre omprioriteringer på skolerne i områderne på baggrund af de lokale beslutninger.

Den samlede personalemæssige konsekvens omfatter en flytning mellem specialtilbuddene med en nedgang på ca. -10 lærerstillinger, ca. -6 pædagogstillinger og ca. -3 stillinger som pædagogmedhjælper/pædagogisk assistent i de kommunedækkende specialtilbud. Tilsvarende tilføres de områdedækkende specialtilbud timer til samlet set hhv. ca. 15 lærer- og ca. 8 pædagogstillinger.

Den faktiske effekt afhænger af det enkelte specialtilbuds planlægning og personalefordeling, som kan variere ift. de tildelte ressourcer.

Den igangværende mobilitets- og overtallighedsproces forventes afsluttet den 12. maj 2025, hvorefter det vurderes, om ansættelsesstoppet på pædagogisk personale på skoleområdet i Børn og Unge skal ophæves eller fortsætte.

De personalemæssige konsekvenser af forslag om finansiering af det forventede merforbrug på specialområdet for skole forventes i stor udstrækning at kunne håndteres inden for egen forvaltning, ved at flytte personalemæssige ressourcer mellem de forskellige tilbud. Ved behov for udpegning af overtallige, vil Aalborg Kommunes procedurer for medarbejdertilpasning blive iagttaget. Der vil således ikke blive tale om en ny mobilitets- og overtallighedsproces.

Høringsberettigede

Det samlede forslag sendes i offentlig høring og udtalelse ved de berørte bestyrelser, SFR og MED-udvalg i skole samt Handicaprådet og Job og Velfærd i perioden 2. april - 13. maj 2025. Forslaget offentliggøres på Aalborg Kommunes høringsportal.

Tidsplan

01.04.25	1. behandling i Børne- og Undervisningsudvalget
02.04.25 – 13.05.25	Høringsperiode
03.06.25	2. behandling i Børne- og Undervisningsudvalget
04.06.25	Opdateret udmelding af ressourcer til skolerne

Bilag:

- Bilag 1 - Overblik over de samlede økonomiske udfordringer i budgetperioden 2025-2028
- Bilag 2 - Bemærkninger fra medarbejdersiden i FMU, Børn og Unge
- Punkt 13 - Stærke Fællesskaber